REGLUGERÐ

Lífeyrissjóðs verslunarmanna.

1. gr.

Nafn sjóðsins og heimili.

1.1. Sjóðurinn heitir Lífeyrissjóður verslunarmanna. Heimili hans og varnarþing er í Reykjavík.

2. gr.

Hlutverk sjóðsins.

2.1. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri eftir þeim reglum, sem hér fara á eftir.

2.2. Sjóðurinn starfar á grundvelli samkomulags Verslunarmannafélags Reykjavíkur og Félags íslenskra stórkaupmanna, Kaupmannasamtaka Íslands, Samtaka iðnaðarins, Verslunarráðs Íslands og Vinnuveitendasambands Íslands og samnings þessara aðila um lífeyrismál frá 30. desember 1996.

3. gr.

Aðild.

3.1. Sjóðfélagi er sá launþegi, sem er félagi í Verslunarmannafélagi Reykjavíkur og kjarasamningar þess og vinnuveitenda taka til, sbr. þó 3.2. og 3.3. Stjórn sjóðsins er heimilt að taka í tölu sjóðfélaga meðlimi annarra samtaka verslunarmanna, sem hafa gert heildarsamninga um lífeyrisgreiðslur.

3.2. Sjóðfélagi skal hafa náð 16 ára aldri.

3.3. Nú stundar launþegi starf, sem veitir honum aðild að lögbundnum lífeyrissjóði, eða að viðurkenndum lífeyrissjóði fyrirtækis, og er hann þá ekki sjóðfélagi í þessum lífeyrissjóði vegna þess starfs.

3.4. Elli- og örorkulífeyrisþegar samkvæmt 11. gr. og 12.gr. eru sjóðfélagar.

3.5. Sjóðfélagi, sem gerist sjálfstæður atvinnurekandi í samtökum, sem að sjóðnum standa, getur haldið aðild sinni að sjóðnum, enda sæki hann um það innan sex mánaða.

3.6. Sjálfstæðum atvinnurekanda í samtökum, sem að sjóðnum standa, og framkvæmdastjóra fyrirtækis í sömu samtökum er heimil aðild að sjóðnum. Sama gildir um einstaklinga, sem eru utan samtaka, og starfa á sviði viðskipta og verslunar.

3.7. Stjórn sjóðsins er heimilt að veita heilum launþegahóp eða einstökum launþegum aðild að sjóðnum, sbr. þó 3.2. og 3.3., að fengnu samþykki þeirra samtaka, sem að sjóðnum standa. Umsókn um slíka aðild skal vera skrifleg.

4. gr.

Stjórn og forstjóri.

4.1. Stjórn sjóðsins skal skipuð átta mönnum. Fjórir eru tilnefndir af stjórn Verslunarmannafélags Reykjavíkur og fjórir tilnefndir af þeim samtökum atvinnurekenda, sem að sjóðnum standa þannig: Félag íslenskra stórkaupmanna tilnefnir einn, Kaupmannasamtök Íslands tilnefna einn, Samtök iðnaðarins tilnefna einn að fengnu áliti Vinnuveitendasambands Íslands og Vinnuveitendasamband Íslands tilnefnir einn að fengnu áliti Verslunarráðs Íslands. Jafnmargir varamenn skulu tilnefndir á sama hátt.

4.2. Kjörtímabil stjórnar er þrjú ár og hefst það 1. mars. Þó skal stjórn sitja þar til ný stjórn hefur verið tilnefnd.

4.3. Stjórnarmenn í lífeyrissjóði skulu vera lögráða, fjár síns ráðandi, hafa óflekkað mannorð og mega ekki á síðustu fimm árum hafa í tengslum við atvinnurekstur

fengið dóm fyrir refsiverðan verknað samkvæmt almennum hegningarlögum, lögum um hlutafélög, einkahlutafélög, bókhald, ársreikninga, gjaldþrot eða opinber gjöld. Stjórnarmenn skulu vera búsettir hér á landi eða í öðrum aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins.

4.4. Stjórnin skiptir með sér verkum, þó þannig að fulltrúar atvinnurekenda og Verslunarmannafélags Reykjavíkur hafi á hendi formennsku til skiptis þrjú ár í senn. Stjórnin skal setja sér starfsreglur og halda gerðarbók, þar sem skráð skal það sem gerist á stjórnarfundum og skal hún undirrituð af þeim sem fundinn sitja.

4.5. Stjórn sjóðsins fer með málefni hans og skal annast um að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í réttu og góðu horfi, og tekur stefnumarkandi ákvarðanir er varða hag og starfsemi sjóðsins. Hún skal annast um að nægilegt eftirlit sé haft með bókhaldi og meðferð fjármuna sjóðsins.

4.6.1. Stjórnin ræður forstjóra, ákveður laun hans og starfskjör, svo og veitir honum lausn ef ástæða þykir til. Stjórn sjóðsins veitir forstjóra, svo og öðrum starfsmönnum ef hentugt þykir prókúruumboð. Forstjóri lífeyrissjóðsins er ekki kjörgengur sem stjórnarmaður í sjóðnum.

4.6.2. Forstjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og fer í því efni eftir reglugerð sjóðsins og þeirri stefnu og fyrirmælum, sem stjórn sjóðsins hefur gefið. Forstjóri ræður starfsmenn til sjóðsins.

4.6.3. Daglegur rekstur sjóðsins tekur ekki til ráðstafana, sem eru óvenjulegar eða mikils háttar. Slíkar ráðstafanir getur forstjóri aðeins gert samkvæmt sérstakri heimild frá stjórn sjóðsins, nema ekki sé unnt að bíða ákvarðana hennar án verulegs óhagræðis fyrir starfsemi sjóðsins. Í slíkum tilvikum skal stjórn sjóðsins tafarlaust tilkynnt um ráðstöfunina. Forstjóri skal sjá um að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og venjur og meðferð eigna sjóðsins sé með tryggilegum hætti.

4.6.4. Forstjóra ber að veita stjórn sjóðsins og endurskoðendum allar upplýsingar um hag og starfsemi sjóðsins, sem þeir óska.

4.7. Stjórnarmaður eða forstjóri má ekki taka þátt í meðferð máls, ef hann hefur hagsmuna að gæta, sem kynnu að fara í bága við hagsmuni sjóðsins. Sama gildir ef um er að ræða ákvarðanir, sem tengjast fyrirtæki, þar sem stjórnarmaður kann að eiga umtalsverðra hagsmuna að gæta sem eigandi, stjórnarmaður eða starfsmaður. Skylt er þeim, sem í hlut á, að upplýsa um aðstæður, sem valda kunna vanhæfi skv. framansögðu.

4.8. Stjórn, forstjóri og aðrir þeir er hafa heimild til að koma fram fyrir hönd sjóðsins, mega ekki gera neinar þær ráðstafanir sem bersýnilega eru til þess fallnar að afla ákveðnum sjóðfélögum, fyrirtækjum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna umfram aðra aðila eða á kostnað sjóðsins.

4.9.1. Reglur II. kafla stjórnsýslulaga nr. 37/1993 um sérstakt hæfi gilda, eftir því sem við getur átt, um meðferð mála og ákvarðanatökur í stjórn sjóðsins í einstökum málum.

4.9.2. Reglur stjórnsýslulaga um sérstakt hæfi gilda með sama hætti um þá, sem sjóðurinn styður til stjórnarstarfa í einstökum félögum.

4.9.3. Um almennt hæfi þeirra gilda sömu reglur og um stjórnarmenn lífeyrissjóðsins sbr. 3. mgr. þessarar greinar.

5. gr.

Ársfundur.

5.1. Ársfund sjóðsins skal halda fyrir lok júní ár hvert og eiga allir sjóðfélagar, jafnt greiðandi sem lífeyrisþegar, rétt til fundarsetu með málfrelsi og tillögurétti.

5.2. Stjórn sjóðsins skal boða til ársfundar með auglýsingu í dagblöðum með minnst fjögurra vikna fyrirvara.

5.3. Á ársfundi skal leggja fram og gera grein fyrir:
5.3.1. Skýrslu stjórnar.
5.3.2. Ársreikningi fyrir síðasta starfsár.
5.3.3. Tryggingafræðilegri úttekt.
5.3.4. Fjárfestingarstefnu sjóðsins og fjárhagsáætlun yfirstandandi árs.
5.3.5. Tilnefningu stjórnarmanna og varamanna þeirra og skoðunarmanna.
5.3.6. Breytingum á reglugerð sjóðsins.
5.3.7. Ákvörðun um laun stjórnar- og skoðunarmanna.
5.3.8. Önnur mál.

6. gr.
Reikningar, endurskoðun og eftirlit.

6.1. Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Endurskoðaðir reikningar skulu liggja frammi eigi síðar en 1. mars næsta ár.

6.2. Ársreikningar sjóðsins skulu endurskoðaðir af löggiltum endurskoðanda eða endurskoðunarstofu.

6.3. Ákvæði til bráðabirgða.
Ennfremur skal endurskoðun ársreikninga framkvæmd af tveimur skoðunarmönnum, sem tilnefndir eru til eins árs í senn, annar af Verslunarmannafélagi Reykjavíkur og hinn sameiginlega af þeim samtökum atvinnurekenda, sem að sjóðnum standa, sbr. gr. 2.2.
Ákvæði þetta til bráðabirgða gildir þar til 2. gr. laga nr. 27/1991 um ársreikninga og endurskoðun lífeyrissjóða hefur verið breytt þannig að ekki verði lengur lagaauðsyn að tilnefna aðra skoðunarmenn en löggiltan endurskoðanda.

6.4. Eftirlit með starfsemi sjóðsins fer eftir ákvæðum laga, nú lög nr. 27/1991 um ársreikninga og endurskoðun lífeyrissjóða.

7. gr.
Tryggingafræðileg úttekt.

7.1. Ár hvert skal stjórn sjóðsins láta framkvæma tryggingafræðilega úttekt á fjárhag sjóðsins og meta framtíðarstöðu hans. Skal úttektin vera hluti af reikningsskilum sjóðsins ár hvert.

7.2. Tryggingafræðileg úttekt skal framkvæmd með hliðsjón af samræmdum reiknigrunni lífeyrissjóða, liggi hann fyrir. Við mat á framtíðarstöðu sjóðsins skal annars tekið mið af núvirðingu verðbréfaeignar sjóðsins, áætlun um framtíðariðgjöld og ávöxtun og öðrum atriðum, sem máli skipta.

7.3. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að eignir sjóðsins séu umfram skuldbindingar miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur og að teknu tilliti til eðlilegra varúðarsjónarmiða, er stjórn sjóðsins rétt að höfðu samráði við tryggingafræðing að gera tillögur til aðildarsamtaka sjóðsins um hækkun lífeyrisréttinda.

7.4. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að fjárhagur sjóðsins sé ótryggur og ætla megi að eignir muni ekki duga fyrir skuldbindingum miðað við viðurkenndar tryggingafræðilegar forsendur, skal stjórn sjóðsins að höfðu samráði við tryggingafræðing gera tillögur til aðildarsamtaka sjóðsins um lækkun lífeyrisréttinda, enda finnist ekki aðrar leiðir til að bæta fjárhag sjóðsins.

8. gr.
Ráðstöfun fjármagns.

8.1. Stjórn sjóðsins sér um ráðstöfun á fjármagni hans og er henni skylt að ávaxta það með hliðsjón af þeim kjörum, sem best eru boðin á hverjum tíma, að teknu tilliti til áhættu og með hliðsjón af langtímaskuldbindingum sjóðsins.

Heimilt er að ávaxta fjármuni sjóðsins með eftirfarandi hætti:

8.1.1. Í ríkisskuldabréfum og skuldabréfum tryggðum með ábyrgð ríkissjóðs.

8.1.2. Í skuldabréfum sveitarfélaga með trausta rekstrarlega afkomu og fjárhagslega stöðu.

8.1.3. Í innlánum og skuldabréfum banka og sparisjóða.

8.1.4. Í skuldabréfum tryggðum með veði í fasteignum allt að 50% af brunabótamatsverði. Ef brunabótamat er ekki fyrir hendi, eða það telst ófullnægjandi viðmiðun, skal miðað við matsverð, sem löggiltur fasteignasali eða annar sérfróður aðili framkvæmir.

8.1.5. Í skuldabréfum stofnlánasjóða atvinnuveganna, fjárfestingastofnana og annarra lánastofnana en þeirra, sem getið er í 8.1.3., enda hafi þær trausta eiginfjárstöðu og starfi samkvæmt sérstökum lögum eða séu undir eftirliti bankaeftirlits Seðlabanka Íslands og hlutdeildarskírteinum verðbréfasjóða, sem skráðir eru á opinberu verðbréfaþingi.

8.1.6. Í skuldabréfum fyrirtækja með trausta eiginfjárstöðu og góða rekstrarafkomu enda séu viðkomandi skuldabréf og hlutabréf félagsins skráð á Verðbréfaþingi Íslands.

8.1.7. Í hlutabréfum fyrirtækja, enda séu bréfin skráð á skipulegum verðbréfamarkaði, þó að hámarki 35% af hreinni eign sjóðsins til greiðslu lífeyris. A.m.k. 85% þeirra fjármuna, sem bundnir eru í hlutabéfum skulu vera í félögum, sem skráð eru á Verðbréfaþingi Íslands. Allt að 15% þessara fjármuna geta verið bundin í hlutabréfum félaga, sem ekki eru skráð á Verðbréfaþingi Íslands, enda hafi þau hlutabréf skráð kaup- og sölugengi á skipulegum verðbréfamarkaði. Heimilt er sjóðnum að eiga eignarhlut í félögum, sem sérstaklega eru stofnuð til að sinna sérstökum þáttum í starfsemi sjóðsins og gilda þá ekki framangreind ákvæði um skráningu hlutabréfa.

8.1.8. Í erlendum verðbréfum, enda séu bréfin skráð á skipulegum verðbréfamarkaði og keypt fyrir milligöngu viðurkenndra verðbréfamiðlana og að jafnaði í skráðum verðbréfasjóðum til að dreifa áhættu og nýta sérþekkingu á því sviði eða í aðgreindu verðbréfasafni þegar fjárvörslustærð nær hagkvæmnismörkum. Þó er heimilt að kaupa hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum, sem skráðir eru með sama hætti, án milligöngu verðbréfamiðlana.

8.1.9. Í húsnæði til eigin nota.

Ákvæði til bráðabirgða.

8.1.10. Stjórn sjóðsins er heimilt að kaupa víkjandi skuldabréf af Speli ehf. vegna gerðar ganga undir Hvalfjörð.

8.2. Sjóðfélagar skulu hafa forgangsrétt til lántöku úr sjóðnum. Ákveði sjóðstjórn að lána fé til atvinnufyrirtækja, skulu þau fyrirtæki, sem tryggja starfsfólk sitt hjá sjóðnum, hafa forgangsrétt til lántöku.

8.3. Fjárfestingar sjóðsins skulu miðast við að heildarkröfur á hendur einum aðila fari ekki umfram 2,5% af hreinni eign sjóðsins til greiðslu lífeyris. Þó er heimilt að hafa fjórfalt þetta hlutfall í heildarskuldbindingum gagnvart bönkum. Þetta á þó ekki við um skuldbindingar með ríkisábyrgð. Við það skal miðað, að sem stærstur hluti af verðbréfum sjóðsins hafi þekkt markaðsverð og sé skráður á verðbréfaþingi.

8.4. Stjórn sjóðsins skal móta fjárfestingarstefnu þar sem sett eru viðmið um að hvaða marki skuli fjárfesta í einstökum ofantalinna eignaforma. Þar skal enn fremur koma fram markmið m.a. um dreifingu eigna, tímalengd krafna, myntsamsetningu, seljanleika og aðrar þær viðmiðanir, sem stjórn sjóðs telur að gefi gleggsta mynd af fjárhagsstöðu lífeyrissjóðsins.

8.5. Á ársfundi skal stjórnin leggja fram fjárfestingarstefnu og gera grein fyrir breytingum frá fyrra ári, svo og leggja fram fjárhagsáætlun fyrir yfirstandandi ár.

9. gr.
Iðgjöld.

9.1. Iðgjöld sjóðfélaga skulu vera 10% af heildarlaunum hans, hverju nafni sem þau nefnast. Ef um launþega er að ræða, skiptist iðgjaldið þannig, að launþegi greiðir 4% en launagreiðandi 6%.

9.2. Iðgjöld sjóðfélaga, sem er sjálfstæður vinnuveitandi, skal miða við ákveðinn launaflokk í samningi viðkomandi stéttarfélags með föstu álagi. Launaflokk skal velja við inngöngu sbr. 3.6. eða þegar sjóðfélagi gerist vinnuveitandi sbr. 3.5.

9.3. Enginn greiði iðgjöld til sjóðsins lengur en til 70 ára aldurs, eða eftir að taka ellilífeyris er hafin.

9.4. Sjóðfélagar bera ekki ábyrgð á skuldbindingum sjóðsins með öðru en iðgjöldum sínum.

9.5. Launagreiðanda ber að halda iðgjöldum launþega eftir af launum hans og standa sjóðnum skil á þeim mánaðarlega ásamt eigin iðgjaldahluta. Jafnframt skal launagreiðandi senda sjóðnum skilagrein um iðgjöldin. Gjalddagi iðgjalda hvers mánaðar er 10. næsta mánaðar. Eigi greiðsla sér ekki stað innan þess mánaðar skal innheimta vanskilavexti á vangreidd iðgjöld frá gjalddaga til greiðsludags samkvæmt ákvæðum III. kafla vaxtalaga nr. 25/1987.

9.6. Senda skal sjóðfélögum a.m.k. tvisvar á ári yfirlit yfir greidd iðgjöld þeirra vegna.Yfirlitinu skal fylgja áskorun til sjóðfélaga að gera án tafar athugasemdir, ef vanhöld koma í ljós á iðgjaldaskilum. Sjóðurinn skal samtímis með opinberri auglýsingu skora á alla þá, sem telja sig hafa greitt iðgjöld til sjóðsins á viðkomandi tímabili, en ekki móttekið yfirlit, að gera sjóðnum án tafar viðvart um ætluð vanskil. Hafi athugasemdir frá sjóðfélaga, staðfestar með launaseðlum, ekki borist sjóðnum innan 60 daga frá dagsetningu yfirlits eða birtingu auglýsingar og sjóðnum ekki verið kunnugt um iðgjaldakröfuna, er sjóðurinn einungis ábyrgur fyrir réttindum á grundvelli iðgjalda þessara að því marki, sem þau fást greidd. Sjóðurinn ber þó ekki ábyrgð á réttindum þeirra iðgjalda, sem glatast við gjaldþrot og Ábyrgðarsjóður launa ber ekki ábyrgð á skv. 6. gr. laga nr. 53/1993.

9.7. Iðgjöld í vanskilum, sem sanna má með innsendum launaseðlum, skulu innheimt með sama hætti og skilagreinar launagreiðanda. Heimilt er sjóðnum að byggja innheimtuaðgerðir á áætlunum um ógreidd iðgjöld, enda hafi hlutaðeigandi launagreiðandi ekki skilað inn skilagreinum til sjóðsins fyrir viðkomandi tímabil.

9.8. Allar innborganir launagreiðanda, hvort heldur þær berast með nýrri skilagrein eða öðrum hætti, ráðstafast til greiðslu elstu ógreiddu iðgjalda og vanskilavaxta viðkomandi launagreiðanda. Stjórn sjóðsins er þó heimilt að víkja frá þessari reglu í þeim tilfellum þegar hafin hefur verið formleg innheimta iðgjalda í vanskilum fyrir ákveðið tímabil og fullnægjandi trygging hefur fengist fyrir greiðslu iðgjalda, vanskilavaxta og innheimtukostnaðar vegna þessa tímabils. Ennfremur ef lög kveða á um annað, sbr. meðferð mála á greiðslustöðvunartímabili launagreiðanda. Skilagrein telst ógreidd þar til innborgun nægir til fullrar greiðslu skilagreinarinnar og áfallinna vanskilavaxta á hana.

10. gr.
Grundvöllur lífeyrisréttinda.

10.1. Samanlögð iðgjöld sjóðfélaga hvert almanaksár skulu reiknast í stig, sem mynda grundvöll lífeyrisréttinda hans.

10.2. Til grundvallar stigaútreikningi skal leggja samanlögð grundvallarlaun almanaksársins. Grundvallarlaun í janúar 1996, kr. 75.099, skulu taka sömu hlutfallsbreyt-

ingum og vísitala neysluverðs sem Hagstofa Íslands auglýsir samkvæmt 1. gr. laga nr. 12/1995 með síðari breytingum.*

10.3. Stig ársins reiknast þannig, að í árslaun sjóðfélaga (þ.e. tíföld iðgjöld hans sbr. 10.1.) er deilt grundvallarlaunum samkv. 10.2.

10.4. Stig ársins skal reikna með þremur aukastöfum.

10.5. Ef sjóðfélagi á stig fyrir fleiri en 30 ár við útreikning maka- eða örorkulífeyris, skal reikna með stigum 30 bestu áranna að fullu, en þeim stigum, sem umfram eru, að hálfu.

11. gr.

Ellilífeyrir.

11.1. Sá, sem öðlast hefur samanlagt a.m.k. 3 stig hjá sjóðnum samkvæmt 10. gr. og orðinn er 67 ára að aldri, á rétt á ellilífeyri úr sjóðnum.

11.2. Upphæð ellilífeyris er hundraðshluti grundvallarlauna og nemur hundraðshluti þessi samanlögðum stigafjölda viðkomandi, samkvæmt 10. gr. margfölduðum með 1,65.

11.3. Sá, sem er orðinn 65 ára en ekki 67 ára og uppfyllir skilyrði 11.1. að öðru leyti, má hefja töku ellilífeyris. Upphæð ellilífeyris samkvæmt 11.2. lækkar þá um 0,6% fyrir hvern mánuð, sem sjóðfélagann vantar upp á 67 ára aldur.

11.4. Sá, sem uppfyllir skilyrði 11.1., má fresta töku lífeyris allt til 70 ára aldurs og hækkar þá upphæð ellilífeyris samkvæmt 11.2. um 0,6% fyrir hvern mánuð, sem töku hans er frestað.

12. gr.

Örorkulífeyrir.

12.1. Sjóðfélagi, sem ekki er orðinn 67 ára á rétt á örorkulífeyri samkvæmt 12.2. til 12.10. enda hafi hann:

a) Öðlast samanlagt a.m.k. 3 stig hjá sjóðnum samkvæmt 10. gr.

b) Greitt iðgjöld til sjóðsins í a.m.k. þrjú af undanfarandi fjórum almanaksárum og áunnið sér eigi minna en 0,3 stig hvert þessara þriggja ára. Heimilt er sjóðstjórn að stytta fyrrgreindan tíma í tvö almanaksár vegna sérstakra aðstæðna sjóðfélagans, svo sem aldurs hans, búsetu erlendis eða náms.

c) Greitt iðgjöld til sjóðsins í sex mánuði á undanfarandi 12 mánuðum.

12.2. Örorkulífeyrir er greiddur ef sjóðfélagi er metinn a.m.k. 40% varanlegur öryrki af trúnaðarlækni sjóðsins. Heimilt er sjóðnum að leggja örorkumat tryggingayfirlæknis til grundvallar örorkulífeyri. Örorkuna skal meta á þriggja ára fresti eða oftar að mati stjórnar sjóðsins.

12.3. Örorkumat samkvæmt 12.2. skal fyrstu þrjú árin miða við vanhæfni sjóðfélagans til þess að gegna starfi því, sem hann hefur gegnt og veitti honum aðild að sjóðnum. Að því tímabili loknu skal miða örorkumatið við vanhæfni sjóðfélagans til almennra starfa.

12.4. Hafi sjóðfélaginn skipt um starf og af þeim sökum hafið iðgjaldagreiðslur til þessa sjóðs á síðustu 24 mánuðum fyrir orkutap, skal einungis reiknað með áunnum stigum ef rekja má starfsskiptin til versnandi heilsufars.

12.5. Til grundvallar örorkulífeyri eru lögð þau stig (sbr. 10. gr.), sem sjóðfélaginn hefur öðlast, auk þeirra stiga, sem hann hefði áunnið sér til 67 ára aldurs miðað við

*Grundvallarlaun hafa verið: 6. flokkur V.R. til 6. júní 1979, 9. fl. V.R. til 27. okt. 1980, 20. fl. V.R. til 31. des. 1982, 21. fl. V.R. til 5. nóv. 1984, 22. fl. V.R. til 31. des. 1984, 23. fl. V.R. til 28. feb. 1985, 24. fl. V.R. til 30. apríl 1985, 25. fl. V.R. til 31. júlí 1985, 26. fl. V.R. til 31. ágúst 1985. Frá 1. sept. 1985 til 31. des. 1992 samkvæmt ákvörðun stjórnar sjóðsins. Frá 1. jan. 1993 til 31. des. 1995 tóku grundvallarlaunin sömu hlutfallsbreytingum og lánskjaravísitala sú sem Seðlabanki Íslands auglýsti með heimild í 39. gr. laga nr. 13/1979 með síðari breytingum.

meðaltal stiga hans næstu þrjú almanaksárin fyrir orkutapið, sbr. þó 10.5., 12.4. og 12.6. Reynist þetta þriggja ára meðaltal sjóðfélagans óhagstætt vegna sjúkdóma eða atvinnuleysis, er stjórn sjóðsins heimilt að leggja til grundvallar meðaltal stiga fleiri ára aftur í tímann og sleppa því almanaksári, sem lakast er.

12.6. Ef rekja má orkutapið til ofnotkunar áfengis, deyfi- eða fíkniefna, skal ekki reikna með stigum vegna ókomins tíma samkvæmt 12.5.

12.7. Örorkulífeyrir er hundraðshluti grundvallarlauna og nemur hundraðshluti þessi samanlögðum stigafjölda samkvæmt 12.5. margfölduðum með örorkuprósentunni skv. 12.2. margfölduðum með 1,65. Örorkulífeyri skal reikna á þriggja ára fresti eða oftar í samræmi við 12.2.

12.8. Aldrei skal samanlagður örorkulífeyrir og barnalífeyrir vera hærri en sem nemur þeim tekjumissi, sem sjóðfélaginn hefur sannanlega orðið fyrir vegna örorkunnar. Því til sönnunar getur stjórn sjóðsins krafist vottorða frá skattstofu, vinnuveitanda o.s.frv.

12.9. Skylt er sjóðfélaga, sem sækir um örorkulífeyri eða nýtur hans, að láta stjórn sjóðsins í té allar upplýsingar um heilsufar sitt, sem nauðsynlegar eru, til þess að dæma um rétt hans til örorkulífeyris.

12.10. Örorkulífeyrir fellur niður við 67 ára aldur. Ellilífeyrir skal þá ákveðinn þannig, að auk áunninna stiga skal reikna að þeim hluta, er hundraðshluti örorku segir til um, stig, sem við úrskurðun örorkulífeyris voru reiknuð sjóðfélaganum fram til 67 ára aldurs í samræmi við 10.5.

13. gr.

Makalífeyrir.

13.1. Nú andast sjóðfélagi, sem naut elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum eða uppfyllir skilyrði 12.1. og á þá eftirlifandi maki hans rétt til lífeyris úr sjóðnum samkvæmt þeim reglum sem hér fara á eftir.

13.2. Óskertur makalífeyrir skv. 13.7. er ætíð greiddur eftirlifandi maka í minnst 24 mánuði, enda hafi hjónin ekki verið skilin að borði og sæng.

13.3. Eftirlifandi maki fær þó ávallt greiddan makalífeyri þar til yngsta barn sjóðfélagans nær 23 ára aldri sé það á framfæri makans.

13.4. Ef maki sjóðfélaga er að minnsta kosti 40% öryrki hlýtur hann lífeyri úr sjóðnum, sem er sami hundraðshluti af makalífeyri samkvæmt 13.7. og orkutap hans er metið. Örorku skal meta á þriggja ára fresti af trúnaðarlækni sjóðsins eða tryggingayfirlækni.

13.5. Maki sjóðfélaga er fæddur fyrir 1945. Þó skal makalífeyrir samkvæmt 13.7. lækka um 2% fyrir hvert ár, sem makinn er fæddur eftir 1. janúar 1925, 2% að auki fyrir hvert ár sem makinn er fæddur eftir 1. janúar 1930, 2% að auki fyrir hvert ár sem makinn er fæddur eftir 1. janúar 1935 og 2% að auki fyrir hvert ár sem makinn er fæddur eftir 1. janúar 1940.

13.6. Maki sjóðfélaga getur þó ávallt valið um hvort hann fær greiddan makalífeyri skv. ákvæðum gr. 13.2. - 13.5. eða fái greiddan makalífeyri, sem jafngildir þeim iðgjöldum, sem greidd hafa verið vegna sjóðfélagans, að verðmæti mælt í stigum þannig að nemi kaupandvirði þeirra.

Árafjöldinn, sem greiða skal makanum lífeyri, fæst með því að deila í tíföld áunnin stig sjóðfélagans með samanlögðum stigafjölda skv. gr. 13.7. Hafi sjóðfélaginn þegar fengið greiddan örorku- eða ellilífeyri skal fyrst draga frá tíföldum áunnum stigum sjóðfélagans samanlögð stig margfölduð annars vegar með 1,8 og hins vegar með árafjöldanum, sem lífeyrir hefur verið greiddur, áður en deilt er með samanlögðum stigafjölda skv. gr. 13.7. Hafi sjóðfélaginn fengið greiddan örorkulífeyri,

meðan örorka hans var minni en 100%, skal nota stuðul sem er sami hundraðshluti af 1,8 og örorkan var að meðaltali á því tímabili, sem örorkulífeyrir var greiddur. Hafi töku ellilífeyris verið flýtt, eða henni frestað, skal lækka eða hækka stuðulinn 1,8 um sama hundraðshluta og ellilífeyrinn við úrskurð hans. (ÁRM=(áunnin stig × 10 - samanlagður stigafjöldi × 1,8 × ÁREÖ) / (Samanlagður stigafjöldi) þar sem ÁRM er árafjöldi makalífeyris og ÁREÖ er árafjöldi elli- og örorkulífeyris).

13.7. Upphæð makalífeyris er hundraðshluti grundvallarlauna og nemur hundraðshluti þessi samanlögðum stigafjölda samkvæmt 12.5.

13.8. Réttur til makalífeyris fellur niður, ef makinn gengur í hjónaband á ný.

13.9. Nú andast sjóðfélagi og lætur ekki eftir sig maka, og er þá stjórn sjóðsins heimilt að greiða lífeyri samkvæmt 13.1. um lengri eða skemmri tíma til aðila, sem sannanlega hefur annast heimili hans um langt árabil fyrir andlát hans.

14. gr.

Barnalífeyrir.

14.1. Nú andast sjóðfélagi, sem naut elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum eða uppfyllir skilyrði 12.1. og eiga þá eftirlifandi börn hans sbr. 14.3. rétt til lífeyris úr sjóðnum samkvæmt 14.4., uns þau hafa náð 20 ára aldri.

14.2. Börn elli- og örorkulífeyrisþega sem uppfylla skilyrði 12.1. eiga rétt til lífeyris úr sjóðnum samkvæmt 14.4. og 14.5., uns þau hafa náð 20 ára aldri.

14.3. Sem börn sjóðfélaga gilda börn og kjörbörn. Einnig fósturbörn og stjúpbörn, sem sjóðfélaginn framfæröi að mestu eða öllu leyti, ef um lífeyri samkvæmt 14.1. er að ræða.

14.4. Fullur barnalífeyrir. Ef barnið á foreldri, kjörforeldri, fósturforeldri eða stjúpforeldri á lífi, sem sér um framfærslu þess að öllu eða mestu leyti, skal lífeyrir þess vera 10% af grundvallarlaunum sjóðsins sbr. gr. 10.2. Að öðrum kosti skal lífeyrir þess vera 20% af grundvallarlaunum sjóðsins. Sbr. þó 14.5.

14.5. Lífeyrir barna örorkulífeyrisþega skal vera fullur lífeyrir samkvæmt 14.4. margfaldaður með örorkuprósentunni samkvæmt 12.2.

14.6. Barnalífeyrir greiðist framfæranda barns.

15. gr.

Tilhögun lífeyrisgreiðslna.

15.1. Umsókn um lífeyri skal vera skrifleg.

15.2. Lífeyrir greiðist mánaðarlega eftir á.

15.3. Lífeyrir skal greiddur fyrir þann mánuð, sem réttur til hans stofnast, og fyrir þann mánuð, sem réttur til hans fellur úr gildi.

15.4. Lífeyri skal ekki greiða lengur aftur í tímann en tvö ár frá því að umsókn barst sjóðnum.

15.5. Lífeyrir greiðist lífeyrisþeganum (sbr. þó 14.6.) eða þeim, sem hann veitir til þess skriflegt umboð.

15.6. Lífeyrisgreiðslur, sem ekki er vitjað innan þriggja ára, renna til sjóðsins.

15.7. Nú nær lífeyrisgreiðsla ekki fjárhæð er svarar til a.m.k. 1,5 stiga réttinda, og ekki er fyrirsjáanleg sameining við önnur réttindi, þá er stjórn sjóðsins heimilt að inna greiðsluna af hendi í einu lagi í samræmi við útreikninga tryggingafræðings.

16. gr.

Endurgreiðsla iðgjalda.

16.1. Ekki er heimilt að endurgreiða iðgjöld úr sjóðnum nema sjóðfélaga sem flust hefur af landi brott og er ríkisborgari erlends ríkis sem er utan Evrópska efnahagssvæðisins.

16.2. Endurgreiðslufjárhæðin er grundvallarlaun á greiðsludegi samkvæmt 10.2. margfölduð með stigum sjóðfélagans og margfölduð með 0,04, en án vaxta.

16.3. Hafi iðgjöld verið endurgreidd, fellur niður sá lífeyrisréttur, sem grundvallaðist á þeim.

17. gr.

Samningar um gagnkvæm réttindi, o.fl.

17.1. Heimilt er stjórn sjóðsins að gera samninga við aðra lífeyrissjóði um tilhögun réttindaflutnings o.fl. Í slíkum samningum má víkja frá biðtíma og bótaákvæðum reglugerðar þessarar í því skyni að koma í veg fyrir niðurfall réttinda, þegar sjóðfélagi skiptir um starf, og tvítryggingu réttinda, sem ekki miðast við liðinn iðgjaldagreiðslutíma. Ennfremur er þar heimilt að ákveða, að sjálfstæð réttindi í einstökum sjóðum skuli samanlagt ekki vera meiri en heildarréttindin mundu verða hjá einum og sama sjóði. Slíkir samningar eru þó ekki bindandi fyrir sjóðinn fyrr en þeir hafa hlotið samþykki Verslunarmannafélags Reykjavíkur og þeirra samtaka atvinnurekenda, sem að sjóðnum standa, sbr. 2. mgr. 2. gr.

17.2. Stjórn sjóðsins skal heimilt, að fengnu samþykki aðildarsamtaka sjóðsins, að yfirtaka eignir og skuldbindingar annarra lífeyrissjóða, enda séu tryggingafræðilegir útreikningar lagðir til grundvallar við yfirtökuna.

17.3.1. Hafi sjóðfélagi stundað störf eftir 1. janúar 1970, sem veittu aðild að sjóðnum, en ekki greitt iðgjald til sjóðsins, er honum heimilt að kaupa sér réttindi fyrir þennan starfstíma.

17.3.2. Fyrir réttindakaup greiðist 10% af margfeldi grundvallarlauna (sbr. 10.2.) á þeim tíma, sem kaupin fara fram og þeirra stiga, sem sjóðfélaginn öðlast með kaupunum.

18. gr.

Upplýsingaskylda.

18.1. Stjórn sjóðsins er skylt að upplýsa sjóðfélaga um lífeyrisrétt þeirra með útgáfu bæklinga og dreifirita.

18.2. Yfirlitum til sjóðfélaga, sbr. gr. 9.6., skal árlega fylgja greinargerð um helstu niðurstöður tryggingafræðilegrar úttektar og rekstrar sjóðsins.

18.3. Einu sinni á ári skal með auglýsingu í dagblaði eða á annan skilmerkilegan hátt birta opinberlega helstu niðurstöður úr starfsemi sjóðsins, þar sem m.a. komi fram helstu niðurstöður úr rekstri, efnahag og tryggingafræðilegri úttekt.

19. gr.

Framsal, veðsetning og aðför lífeyris.

19.1. Réttur til lífeyris verður eigi af hendi látinn né veðsettur.

19.2. Lífeyrisgreiðslur eru undanþegnar aðför.

20. gr.

Gerðardómur.

20.1. Rísi ágreiningur um reglugerð þessa, skal vísa honum til gerðardóms, sem skipaður skal þremur mönnum, einum tilnefndum af Verslunarmannafélagi Reykjavíkur, einum tilnefndum af samtökum atvinnurekenda sem að sjóðnum standa og einum tilnefndum af Hæstarétti Íslands og skal sá vera formaður dómsins.

20.2. Vilji sjóðfélagi eða erfingi sjóðfélaga ekki hlíta úrskurði stjórnar sjóðsins um eitthvert atriði varðandi réttindi hans eða inneign í sjóðnum, getur hann lagt málið fyrir gerðardóm. Hann skal þá tilkynna stjórninni það bréflega innan mánaðar eftir að hann fékk úrskurð hennar og jafnframt tilnefna gerðardómsmann af sinni hálfu.

Stjórn sjóðsins skal þá tilnefna gerðardómsmann af sinni hálfu innan tveggja vikna. Aðilar koma sér síðan saman um oddamann, sem skal vera formaður gerðardómsins. Ef samkomulag næst ekki skal hann tilnefndur af Hæstarétti Íslands.

21. gr.

Breytingar á reglugerðinni.

21.1. Breytingar á reglugerð þessari eru samningsatriði milli Verslunarmannafélags Reykjavíkur og þeirra samtaka atvinnurekenda sem að sjóðnum standa, sbr. 2. mgr. 2. gr.

21.2. Til að reglugerðarbreyting öðlist gildi þarf hún samþykki allra aðildarsamtaka sjóðsins sbr. gr. 2.2. og staðfestingu fjármálaráðuneytis.

21.3. Tillaga til breytingar á reglugerðinni skal lögð fram og kynnt hverju aðildarsamtaka sjóðsins fullum tveimur mánuðum áður en afstaða til tillögunnar þarf að liggja fyrir. Miði tillaga að aukningu réttinda eða ætla má að hún geti haft áhrif á getu sjóðsins til greiðslu lífeyris skal henni fylgja tryggingafræðileg úttekt á afleiðingum breytingatillögunnar á gjaldhæfi sjóðsins.

22. gr.

Gildistaka.

22.1. Reglugerð þessi gildir frá 1. júlí 1997 og kemur í stað eldri reglugerðar frá 1. apríl 1981 með áorðnum breytingum.*

22.2. Lífeyrisþegar, sem áttu betri rétt samkvæmt eldri reglugerðinni, skulu halda þeim rétti.

Með vísan til laga nr. 55/1980 staðfestist reglugerð þessi hér með.

Fjármálaráðuneytinu, 2. júlí 1997.

F. h. r.
Áslaug Guðjónsdóttir.

Hermann Jónasson.

* Frá 1. apríl 1981 hefur reglugerð sjóðsins verið breytt sem hér greinir. Frá 1. desember 1983 breytingar á mgr. 12.1. og 12.3. Frá 1. ágúst 1986 breytingar á mgr. 8.3. og 9.5. Frá 1. maí 1988 falla mgr. 8.3. og 9.5. brott og númer annarra greina breytist til samræmis við það. Frá 1. janúar 1993 breytingar á mgr. 9.2., 9.4., 12.1., 12.2. og ný mgr. 16.6. Númer síðari greina 16. gr. breytist til samræmis við það. Frá 1. janúar 1994 breytingar á mgr. 7.1. - 7.5., nýjar mgr. 7.7. og 7.8., breytingar á mgr. 7.10., 9.5., 11.1., 11.4., ný mgr. 14.7. og breytingar á mgr. 16.1. og 16.3. Frá 1. janúar 1995 ný mgr. 7.5. Númer síðari málsgreina 7. gr. breytist til samræmis við það. Frá 1. júní 1995 breytingar á mgr. 3.6. og 4.1. Málsgrein 4.3. felld brott. Breytingar á mgr. 5.2., ný mgr. 5.3., breytingar á mgr. 20.1., 21.1. og 22.1. Jafnframt sett inn ákvæði til bráðabirgða um tvo nýja fulltrúa í stjórn sjóðsins frá 1. júní 1995 að fengnum viðbótartilnefningum skv. mgr. 4.1. Frá 1. júlí 1997 ný mgr. 2.2., br. á mgr. 3.6., nýjar mgr. 4.3. - 4.9.3., ný gr. 5., ný mgr. 6.4., breytingar á 7. gr., 8. gr., 9. gr., 11. gr., 12. gr., 13. gr. og 17. gr., nýjar mgr. 18.2. og 18.3.